

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WOŁYŃSKIEGO.

Równe

1 kwietnia 1928 r.

OD REDAKCJI!

Z dniem 1 maja Dziennik Urzędowy wydawany będzie regularnie w pierwszej połowie każdego miesiąca. Celem ułatwienia pracy organom administracji szkolnej, oraz umożliwienia otrzymywania informacji służbowych przez nauczycielstwo bezpośrednio wszelkie zarządzenia władz szkolnych mające znaczenie ogólniejsze będą wydawane zasadniczo tylko za pośrednictwem Dziennika Urzędowego.

Redakcja Dziennika odwołuje się do Nauczycielstwa o współpracę przez nadsyłanie artykułów z dziedziny dydaktycznej i wychowawczej, które będą umieszczane w nieurzędowej części dziennika.

Redakcja.

C Z Ę Ś Ć U R Z Ę D O W A.

Poz. 12.

O K Ó L N I K

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w sprawie sprzątnięcia sal szkolnych.**

W związku z okólnikiem w sprawie utrzymania czystości w lokalach szkolnych (Dz. Urz. z r. 1927 Nr. 8 poz. 118) wyjaśniam, że aczkolwiek działalność szkolna winna jak najbardziej przykładać się do utrzymania w należytej czystości lokalu szkolnego, to jednak do zamiatania podłóg, do ścierania kurzu z ławek nie powinna być ze względów zdrowotnych używana. Obowiązek ten winien w całości spoczywać na służbie szkolnej.

Również w pracowniach szkolnych, w salach robót ręcznych, w warsztatach rzemieślniczych, o ile od działalności i młodzieży szkolnej żądać należy jak najstaranniejszego uporządkowania sprzętów, używanych przy pracy, o tyle, również z tych samych względów, zdrowotnych, nie można żądać zamiatania podłóg i usuwania z niej kurzu, co leżeć winno w zakresie obowiązków służby szkolnej.

Szczegółowe przepisy dotyczące utrzymania porządku i czystości w szkołach, są podane, jak o tem wspomina wyżej przytoczony okólnik, w książce sanitarnej szkolnej.

O powyższemu należy podać do wiadomości dyrekcji i kierownictw szkół.

Warszawa, dnia 10/III. 1928 r. Nr. O. H. fiz. 25/28.

Minister (—) *Dr. Dobrucki.*

Poz. 13.

O K Ó L N I K

**Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego
do Panów Inspektorów Szkolnych oraz P. P. Kierowników i Nauczycieli kursów dla dorosłych
w sprawie zakończenia okresu pracy na kursach dla dorosłych.**

W związku z okólnikiem (Nr. 367) o Kursach dla dorosłych z dnia 29. XI. r. 1927 Nr. I-20068/27 Kuratorjum podaje do wiadomości, że lekcje na kursach dla dorosłych kończą się w zasadzie z dniem 1. IV. b. r. W razie jednak nieukończenia programu naukowego w wyżej podanym terminie, należy przedłużyć pracę na kursach przez urządzanie jednorazowo w tygodniu lekcji w miesiącu kwietniu.

Co do form zakończenia pracy na kursach, to Kuratorjum proponuje wybór ich w zależności od miejscowych warunków, a więc: na program końcowego zebrania słuchaczy (zewspółdziałaniem zaproszonych gości) może złożyć się uroczysta wieczornica ze wstępnym referatem nauczyciela, lub wybitniejszego słuchacza na temat znaczenia i wartości kursów zarówno dla jednostki, jak i dla podniesienia społecznej kultury środowiska, lub też pokazowa lekcja z geografji, albo nauki o Polsce współczesnej. Uzupełnieniem tego zasadniczego punktu zakończenia kursów może być przedstawienie amatorskie, deklamacje, chóry, a nawet zabawa towarzyską. Uchylając przytem obowiązek odbywania klasyfikacji przy zakończeniu kursu, („Instrukcja o kursach“ Dziennik Urzędowy“ Nr. 10/15 (z dnia 1. XI. 1925 r.) Kuratorjum zaznacza, że nauczyciele mogą wydawać zaświadczenia z ukończenia kursów na blankietach, uzyskanych z Kuratorjum.

Kuratorjum wyraża zarazem przekonanie, że praca na kursach oświaty pozaszkolnej w której tak czynny, żywy i gorliwy współdział nauczycielstwa okręgu szkolnego wołyńskiego umożliwił zorganizowanie 300 kół z 6000 słuchaczy, nie tylko już stała się wyrazem dążeń i zainteresowań świadomej swej przyszłej roli społecznej starszej młodzieży wiejskiej, ale będzie ona zarazem zapoczątkowaniem szerszego zakresu pracy społeczno-kulturalnej, zorganizowanej w stałych „Ogniskach Oświatowych“, których program pracy i zakres działania został szczegółowo podany w „Dzienniku Urzędowym“ Nr. 1/42 z dnia 15. II. b. r. W tym celu więc należy końcowy okres pracy na kursach wyzyskać zwłaszcza podczas t. zw. „wolnych godzin“ na urządzenie pogadank z zakresu spraw, związanych z podniesieniem gospodarczego życia na wsi, przyczem przy omawianiu w sposób popularny najważniejszych zagadnień, dotyczących pracy współdzielczej, jej znaczenia dla poprawy warunków bytu całej ludności, pożądane byłoby podkreślenie tej okoliczności, że w obrębie placówek organizacji ekonomicznych mogą współdziałać i współpracować jak najliczniejsze grupy ludności bez względu na różnice narodowościowe, czy wyznaniowe. Dlatego też Kuratorjum uważa za rzecz ze wszech miar pożądaną i świadcząca o istotnym wyniku pracy na kursach pod względem wyrobienia poczucia społecznego u słuchaczy, zakończenie okresu pracy uchwałą „Czynu zbiorowego“, którym może być uchwalenie wspólnej prenumeraty czasopism oświatowo-rolniczych, popularnych książek o treści wychowawczo-społecznej celem zapoczątkowania czytelnicy przy „Ognisku“, przeprowadzenie uchwały, dotyczącej poprawienia drogi wioskowej przez słuchaczy, lub w porozumieniu z samorządem wysadzenie drogi drzewami i t. d. Nadto ponieważ w miesiącu czerwcu b. r. Kuratorjum zamierza zorganizować wycieczkę krajoznawczą, złożoną z przedstawicieli słuchaczy

kursów oświaty pozaszkolnej, należałoby na końcowych zebraniach kursów omówić sprawy, dotyczące wyboru osób i uzyskania środków finansowych na pokrycie kosztów współudziału w wycieczce krajoznawczej.

Dla ustalenia rezultatów pracy, oraz obliczenia wynagrodzenia dla nauczycieli kierownicy kursów mają złożyć w Inspektoratach Szkolnych do połowy kwietnia r. b. sprawozdania z ukończenia kursów według załączonego wzoru (forma $\frac{1}{2}$ arkusza), który uwzględnia drobne zmiany we wzorze dotąd obowiązującym i podanym w „Dzienniku Urzędowym” Nr. 10/15 z dnia 1 listopada r. 1925. Sprawozdania te Panowie Inspektorowie zechcą przelać do Kuratorów **do dnia 1 maja r. b.** wraz z wykazami:

a) sum, jakie w danym powiecie uzyskano na finansowanie akcji kursów, w szczególności na wynagrodzenie dla nauczycieli,

b) czy i w jakiej wysokości wypłacili już te wynagrodzenia, oraz z wnioskami co do wysokości wynagrodzenia, jakie ma Kuratorjum wypłacić nauczycielstwu.

Równe, dnia 1 marca 1928 r. (Nr. 1-3055/28).

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szlągowski.*

S P R A W O Z D A N I E

		Stop	Stop	Stop	Razem	Uwagi samodzielne nauczycieli: (ocena wyników o ile kursy przyczyniły się do rozbudzenia życia społecznego słuchaczy, czy też całej wsi), oraz ilu słuchaczy z danego kursu ośw. poz. wybiera się na wycieczkę krajoznawczą i w jakiej wysokości fundusze są na ten cel zebrane.
Miejscowość.....						
Gmina.....						
Powiat.....	I.	II.	III.			
Kierow. kursów	Ile godzin tygodn. trwała nauka i zajęcia					
	Jakich przedmiotów nauczano i po ile godz tygodniowo					
	Ukończyło kursy					
Nauczyciele	Wiek ich					
	Ilość mężczyzn					
	Ilość kobiet					
Członkowie Zarządu Kur.	Wyznanie					
	Zajęcie					
	Wystąpiło w czasie trwania kursów					

Poz. 14.

W sprawie akcji na powodzian.

Na odezwę moją w sprawie zorganizowania akcji niesienia pomocy dla powodzian nauczycielstwo i młodzież tutejszego okręgu stanęło do apelu, czy to organizując imprezy dochodowe, czy składając ofiarny grosz lub dary w naturze. Akcja ta wykazała u wielu jednostek w sferach nauczycielskich dodatni wpływ na młodzież w budzeniu uczuć humanitarnych. Załączone sprawozdanie nie daje dokładnie obrazu, jak przyczyniło się nauczycielstwo i młodzież do zbiórek, gdyż w wielu miejscowościach nauczyciele brali udział w lokalnych komitetach i datki bezpośrednio przy ich akcji tam wpływały.

Podkreślić należy, że w niektórych zakładach akcja zbiórki i imprez była oddana organizacjom młodzieży szkolnej do zrealizowania (Koła Czerwonego Krzyża, Harcerstwo). Uważam ten sposób budzenia ofiarności u młodzieży za bardziej wskazany, niż zbieranie składek przez grono nauczycielskie.

Niniejszem wyrażam nauczycielstwu tą drogą uznanie za trudy i zajęcie się akcją pomocy i proszę Dyrektorów i Kierowników Szkół, by przy sposobności odczytali młodzieży wyniki zbiórki w szkołach z załączonego zestawienia.

Równe, dnia 21 marca 1928 r. (Nr. O-2843/28).

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelągowski.*

ZESTAWIENIE

kwot jakie wpłynęły ze zbiórek na rzecz powodzian we wschodniej Małopolsce, urządzonych w gimnazjach państwowych i prywatnych oraz w szkołach powszechnych w Okręgu Szkolnym Wołyńskim.

Lp.	Miejscowość lub powiat	Z a k ł a d	Kwota		U w a g i:
			Zł.	gr.	
1	Dermań	Prywatne gim. żeńskie z ukr. język. nauczania	36	18	
2	Dubno	Gimnazjum Państwowe	107	01	
3	"	Pryw. gimn. z polskim językiem nauczania	27	15	
4	Kowel	Gimnazjum Państwowe	111	00	54 rzeczy w naturze
5	"	Pryw. gimn. z hebrajsk. językiem nauczania	12	50	
6	Krzemieniec	Gimn. Koeduk. Wydz. Powiatowego i Magistr.	117	05	
7	"	Gimnazjum ukraińskie	48	80	

№	Miejscowość lub powiat	Z a k ł a d	Kwota		U w a g i:
			Zł.	gr.	
8	Krzemieniec	Gimn. pryw. z hebrajsk. językiem nauczania	8	60	
9	Łuck	Gimnazjum Państwowe	167	28	
10	"	Gimnazjum ukraińskie	20	00	
11	"	Gimnazjum rosyjskie	32	50	
12	"	Gimnazjum Koedukac. M. Gliklicha	31	00	
13	Óstróg	Gimnazjum Państwowe	31	65	45 sztuk ofiar w naturze
14	Równe	Gimnazjum Państwowe	52	32	
15	"	Gimn. pryw. z hebrajsk. językiem nauczania	14	30	
16	"	Gimnazjum ukraińskie	107	60	
17	"	I. Pryw. gimn. z polsk. językiem nauczania	25	40	
18	"	II. Pryw. gimn. z polsk. językiem nauczania	10	49	
19	"	Gimnazjum rosyjskie	20	00	
20	Włodzimierz	Gimnazjum Państwowe	35	80	
21	"	Pryw. gimn. Koedukac. Dr. Starera	22	50	
22	Zdolbunów	Gimnazjum Państwowe	51	28	
			1090	41	

Szkoły powszechne w Okręgu Wołyńskim

№	Miejscowość lub powiat	Z a k ł a d	Kwota		U w a g i:
			Zł.	gr.	
23	Dubno	Szkoły powszechne w powiecie	700	05	
24	Horochów	"	2615	00	
25	Kostopol	"	21	95	
26	Krzemieniec	"	33	20	
27	Łuck	"	90	45	112 kg. jęczm. 12 kg. żyta 17 kg. pszenicy

Lp.	Miejscowość lub powiat	Z a k ł a d	Kwota		U w a g i:
			Zł.	gr.	
28	Luboml	Szkoły powszechne w powiecie			w naturze ziemniaki
29	Równe	„	568	65	238 kg. żyta, 43 kg. mąki, 121 kg. jęczmienia, 10 kg. grochu 800 kg. ziem. 1 15 szt. bielizny
30	Włodzimierz	„	54	00	
31	Zdołbunów	„	414	47	
Ogółem zebrano			5588	18	

Poz. 15.

O K Ó L N I K

**Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego
do Panów Inspektorów Szkolnych, Dyrekcji Państwowych
i Prywatnych Szkół Średnich Ogólnokształcących i Za-
wodowych, oraz Dyrekcji Państwowego i Prywatnych
Seminarjów Nauczycielskich.
w sprawie składek na Fundusz Olimpijski.**

Polski Komitet Igrzysk Olimpijskich rozpoczął zbieranie składek na rzecz Funduszu Olimpijskiego i zwrócił się do nauczycielstwa z wezwaniem o pomoc pieniężną

Zechcą Panowie Inspektorowie i Dyrektorowie szkół zwrócić się z apelem do nauczycielstwa, by odnośne wezwanie wymienionego Komitetu znalazło wśród nich jak najżywszy oddźwięk.

Konto P. K. O. Funduszu Olimpijskiego 14450.

Równe, dnia 15 lutego 1928 r. (Nr. O-21095/27).

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelański*.

Poz. 16.

O K Ó L N I K

**Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego
w sprawie wydawania legitymacyj nrzędniczych.**

Zarządzam by od dnia 1 kwietnia 1928 r. opłaty za blankiety legitymacyj urzędniczych wnoszone były nie do Kuratorjum, lecz do Kasy Skarbowej na dochód budżetu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, dział III § 6.

Funkcjonariusz państwowy, ubiegający się o wydanie legitymacji, winien swej władzy przełożonej jako dowód uiszczenia opłaty przedłożyć kwit Kasy Skarbowej wraz z fotografią. Na odwrocie fotografii należy wypisać wyraźnie nazwisko i imię jej właściciela, oraz miejscowość względnie powiat, w którym pracuje. Fotografje winny być formatu 6×9, zdjęcie zaś obejmować głowę z popiersiem.

Władza przełożona, stwierdziwszy, czy petent ma prawo do otrzymania legitymacji (nie mają prawa pracownicy kontraktowi, nie posiadający obywatelstwa polskiego, nauczycielki w stanie pozasłużbowym, praktykanci, oraz urzędnicy i niżsi funkcjonariusze prowizoryczni), przesyła odpowiedni wniosek do Kuratorjum.

W wypadku zagubienia lub skradzenia legitymacji, petent może ubiegać się o wydanie nowej po umieszczeniu ogłoszenia w Monitorze Polskim, Warszawa, Miodowa 22 i Dzienniku Urzędowym Wołyńskiego Urzędu Wojewódzkiego w Łucku o zaginięciu poprzedniej i przedłożeniu dowodów ogłoszenia, przyczem ogłoszenie winno zawierać obok Nr. i daty wystawienia legitymacji, nazwę urzędu wystawiającego ją, nazwisko i imię oraz tytuł służbowy posiadacza zagubionej legitymacji.

Zarazem przypominam P.P. Inspektorom Szkolnym obowiązek wydawania nauczycielom, posiadającym legitymacje, uzupełniających zaświadczeń (Dz. Urz. Kur. O. S. Woł. Nr. 4—g z 1924 r. poz. 81).

Zaznaczam wkońcu, że opłata za blankiet legitymacji wynosi od dnia 15. XII. 1926 1 zł. 20 gr.

Równe, dnia 21 marca 1928 r. (Nr. OK-4107/28).

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelągowski.*

Poz. 17.

O K'Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego do Dyrekcyj Szkół Średnich Ogólnokształcących w sprawie rocznego kursu nauczycielskiego.

Celem powiększenia liczby odpowiednio przygotowanych jednostek na stanowiska nauczycieli szkół powszechnych, oraz celem ułatwienia młodzieży szkół średnich ogólnokształcących zdobycia przepisanych kwalifikacyj został zorganizowany przy seminarjum nauczycielskiem w Ostrogu, państwowy stały roczny kurs nauczycielski dla absolwentów szkół średnich ogólnokształcących.

O istnieniu kursu i warunkach przyjęcia, podanych okólnikiem Kuratorjum z dnia 14 maja 1927 r. Nr. 1-7021/27 (Dz. Urz. Kur. Nr. 4/33), zechcą Dyrekcje poinformować absolwentów podległych im zakładów.

Równie, dnia 21 marca 1928 r. (Nr. 1-4367/28).

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelaḡowski.*

Poz. 18.

O K Ó Ł N I K

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wołyńskiego w sprawie terminarza czynności.

Dla ujednostajnienia czynności urzędowych stale powtarzających się w oznaczonych terminach, oraz dla uniknięcia zbędnych przypominań i przynagleń, Kuratorjum podaje poniższy terminarz spraw przedkładanych Kuratorjum przez Panów Inspektorów w ciągu roku kalendarzowego:

TERMIN	SPRAWA	PODSTAWA
1/l.	Podania kandydatów do egzaminów na Wyższym Kursie Nauczycielskim w charakterze eksternów w terminie zimowym.	Statut Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego z 2/VI. 1923 r. (Dz. Urz. Nr. 14 poz. 121) Okólnik ministerstwa w sprawie wyjaśnień do Statutu i Programu W. K. N. z 7/II. 1924 r. (Dz. Urz. Nr. 4 poz. 43)
10/l.	Wykaz obwodów, z których wpłynęły deklaracje o zmianę języka nauczania.	Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z 7/I. 1925 r. w sprawie wykonania ustawy z 31/VII 1924 r. zawierające nie-które postanowienia o organizacji szkolnictwa (Dz. Urz. Nr. 3 poz. 30).
10/l.	Wykaz godzin nadliczbowych do potrącenia za grudzień.	Rozporządzenie Ministra W. R. i O. O. z 1 marca 1926 r. (Dz. Urz. Nr. 3 poz. 169 i 170) oraz okólnik Kuratorjum 333 z 1/IX. 1927 r. Nr. 1-16780/27.
15/l.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących	Okólnik Kuratorjum z 21/XII. 1925 r. Nr. 26604/OR/26 i z 21/V. 1927 r. Nr. OR.7289/27.
18/l.	Wykaz godzin instruktorów przy szkołach powszechnych.	Okólnik Kuratorjum 56 z 31/I. 1927 r. Nr. 1:1591/27 i okólnik z 28/X. 1926 Nr. 1D-18963/26.

TERMIN	SPRAWA	PODSTAWA
31/I.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc.	Okólnik Ministerstwa z 6/XII. 1922 r. L. 5309/F/22 (Dz. Urz. Nr. 1 z 1923 r. poz. 4) i okólnik Kuratorjum z 14/IV 1927 r. Nr. OR-5662/27 (Dz. Urz. Kurat. Nr. 4, poz. 55).
1/II.	Zaświadczenia zakładów naukowych w sprawie dzieci nauczycieli, pobierających dodatek ekonomiczny mimo, że dzieci te ukończyły 18 lat.	Okólnik Kuratorjum z 17/III. 1927 r. Nr. I-4485/27.
7/II.	Sprawozdanie wizytacyjne za II okres.	Okólnik Kuratorjum 331 z 24/IX. 1927 r. Nr. I-7846/27.
10/II.	Wykaz godzin nadliczbowych do potrącenia za styczeń.	Jak pod 10/I.
15/II.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących.	Jak pod 15/I.
18/II.	Wykaz godzin instruktorów przy szkołach powszechnych	Jak pod 18/I.
28/II.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc	Jak pod 31/X.
1/III.	Podania nauczycieli o przyjęcie na Wyższy Kurs Nauczycielski.	Statut Państwowe ^o Wyższego Kursu Nauczycielskiego z 2/VI. 1923 r. (Dz. Urz. Nr. 14 poz. 121). Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z 2/VI. 1923 r. w sprawie Statutu W. K. N. (Dz. Urz. Nr. 14 poz. 121) okólnik w sprawie wyjaśnień do Statutu i Programu W. K. N. z 7/II. 1924 r. (Dz. Urz. Nr. 4 poz. 43), okólnik Ministerstwa z 19/III. 1924 r. L. 2419/I. w sprawie kollokwium wstępne ^o na W. K. N. (Dz. Urz. Nr. 7, poz. 68) okólnik z 23/II. 1925 r. L. 2710/I. Dz. Urz. Nr. 6 poz. 60), oraz okólnik Ministrstwa z 3/III. 1926 r. w sprawie zmian w statucie W. K. N. (Dz. Urz. Nr. 5 poz. 36) i okólnik Kuratorjum z 26/III. 1926 r. Nr. I-4532/26.

TERMIN	SPRAWA	PODSTAWA
10/III.	Wykaz godzin nadliczbowych do potrącenia za luty.	Jak pod 10/l.
15/III.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących.	Jak pod 15/l.
18/III.	Wykaz godzin instruktorów przy szkołach powszechnych.	Jak pod 18/l.
31/III.	Wnioski w sprawie zakładania i podniesienia stopnia organizacyjnego szkół, oraz zapotrzebowania nowych etatów nauczycielskich na przyszły rok szkolny.	Okólnik Kuratorjum 4 z 10 stycznia 1928 r. Nr. 1-435/28.
31/III.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc.	Jak pod 31/l.
1/IV.	Wnioski o zwolnienie nauczycieli pracujących drugi lub trzeci rok nienadających się do zawodu.	Okólnik Kuratorjum 1 z 7/l. 1928 r. Nr. 1-284/28.
10/IV.	Wykaz godzin nadliczbowych do potrącenia za marzec.	Jak pod 10/l.
15/IV.	Sprawozdanie miesięczne o obrotach na rachunkach bieżących	Jak pod 15/l.
15/IV.	Sprawozdanie roczne o obrotach na rachunkach bieżących.	Przepisy rachunkowo-kasowe.
18/IV.	Wykaz godzin instruktorów przy szkołach powszechnych.	Jak pod 18/l.
30/IV.	Sprawozdanie z akcji budowy szkół	Pismo Ministerstwa z 2/VI. 1927 r. L. 7329/27 i Kuratorjum z 4/XI. 1927 r. Nr. 18617/27.
30/IV.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc.	Jak pod 31/l.

TERMIN	SPRAWA	PODSTAWA
1 V.	Sprawozdanie z kursów dokształcających dla dorosłych.	Okólnik Kuratorjum z 23 X. 1925 r. Nr. 21936 0 25, (Dz. Urz. Kurat. Nr. 10 poz. 133) Okólniki Kuratorjum 337 z 21 X. 1927 r. Nr. O-17854 27 i 367 z 29 XI. 1927 r. Nr. I-20068 27.
7 V.	Sprawozdanie wizytacyjne za III okres.	Jak pod 7 II.
10 V.	Wykaz godzin nadliczbowych do potrącenia za kwiecień.	Jak pod 10 I.
10 V.	Podania i wnioski o przeniesienia nauczycieli.	Okólnik Kuratorjum z 7 I. 1928 r. Nr. I-284 28 i Nr. I-285 28 (Dz. Urz. Kurat. Nr. 1 ,poz. 5).
14 V.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących.	Jak pod 15 I.
18 V.	Wykaz godzin instruktorów przy szkołach powszechnych.	Jak pod 18 I.
31 V.	Umotywowane wnioski w sprawie języka nauczania w szkołach, z których obwodu wpłynęły deklaracje o zmianę języka nauczania.	Jak pod 10 I.
31 V.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc.	Jak pod 31 I.
1 VI.	Wnioski o zamianowanie nauczycieli kontraktowych na etat.	Okólnik Kuratorjum 1 z 7 I 1928 r. Nr. I-284 28.
10 VI.	Wykaz godzin nadliczbowych do potrącenia za maj.	Jak pod 10 I.
15 VI.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących.	Jak pod 15 I.

TERMIN	SPRAWA	PODSTAWA
18 VI.	Wykaz godzin instruktorów przy szkołach powszechnych.	Jak pod 18 I.
30 VI.	Sprawozdania nauczycieli ćwiczeń cielesnych.	Okólnik Kuratorjum z 4 VII.1925 r. Nr. 12051 O 25.H. (Dz. Urz. Kurat Nr. 78 poz. 111).
30 VI.	Sprawozdanie z zorganizowania nauki skróconej dla dzieci w wieku szkolnym.	Okólnik Kuratorjum z 13 grudnia 1927 r. Nr. 1-20774 27 (Dz. Urz. Kurat. Nr. 11 12 z 1927 r. poz. 104).
30 VI.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc	Jak pod 31 I.
1 VII.	Sprawozdanie o spółdzielniach uczniowskich i Szkolnych Kas Oszczędności.	Okólnik Kuratorjum z 7 I. 1928 r. Nr. O-381 28 (Dziennik Urzęd. Kurat. Nr. 1 poz. 4).
1 VII.	Wykaz wolnych posad do obsadzenia	Okólnik Kuratorjum 1 z 7 I.1928 r. Nr. 1-284 28.
10 VII.	Wykaz godzin nadliczbowych do potrącenia za czerwiec.	Jak pod 10 I.
15 VII.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących.	Jak pod 15 I.
18 VII.	Wykaz godzin instruktorów przy szkołach powszechnych.	Jak pod 18 I.
31 VII.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc.	Jak pod 31 I.
7 VIII.	Sprawozdanie wizytacyjne za IV okres.	Jak pod 7 II.
15 VIII.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących.	Jak pod 15 I.
31 VIII.	Sprawozdanie z działalności i stanu bibliotek szkolnych oraz prenumeraty pism dla młodzieży.	Okólnik Ministerstwa z 23 IV. 1925 L. 262 (Dz. Urz. Min. Nr. 11 poz. 103) (Dz. Urz. Kurat. Nr. 10 poz. 132) okólnik Kuratorjum z 1 marca 1927 r. Nr. 1-3408 27 (Dz. Urz. Kur. Nr. 2 poz. 13).

TERMIN	SPRAWA	PODSTAWA
31 VIII.	Sprawozdanie z konferencyj rejonowych.	Okólnik Ministerstwa z 28 V. 1926 r. Nr. 1-5580 26 (Dz. Urz. Min. Nr. 12. poz. 144).
31 VIII.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc	Jak pod 31 I.
1 IX.	Wykaz kierowników i nauczycieli, którym należy zmienić dodatek za administrację szkoły i oddziały równoległe.	Okólnik Kuratorjum z 24 maja 1927 r. Nr. 1-6895 27 i okólnik Kuratorjum 224 z 23 V. 1927 r. Nr. 1-7928 27.
1 IX.	Podania kandydatów do egzaminów na Wyższym Kursie Nauczycielskim w charakterze eksternów w terminie jesiennym.	Jak pod 1 I.
1 IX.	Zaświadczenie zakładów naukowych w sprawie dzieci nauczycieli pobierających dodatek ekonomiczny mimo, że dzieci te ukończyły 18 lat.	Jak pod 1 II.
15 IX.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących.	Jak pod 15 I.
30 IX.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc.	Jak pod 31 I.
15 X.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących.	Jak pod 15 I.
18 X.	Wykaz godzin instruktorów przy szkołach powszechnych.	Jak pod 18 I.
31 X.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc.	Jak pod 31 I.
7 XI.	Sprawozdanie wizytacyjne za I okres.	Jak pod 7 II.
10 XI.	Wykaz godzin nadliczbowych według zatwierdzonych rozkładów lekcyj.	Okólnik Kuratorjum 333 z 1 X. 1927 r. Nr. 1-16780 27.

TERMIN	SPRAWA	PODSTAWA
15 XI.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących	Jak pod 15 I.
18 XI.	Wykaz godzin instruktorów przy szkołach powszechnych.	Jak pod 18 I.
30 XI.	Sprawozdanie o preliminarzach budżetowych przedłożonych przez gminy na następny okres budżetowy.	Okólnik Kuratorjam z 15 VII. 1927 r. Nr. I. 11498 27 (Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 5 6 poz. 64).
30 XI.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc.	Jak pod 31 I.
1 VII.	Sprawozdanie kierowników kursów dla dorosłych o rozpoczęciu kursów.	Okólnik Kuratorjum z 23 X. 1925 r. Nr. 21936 O 25 (Dz. Urz. Kurat. Nr. 10 poz. 133) Okólnik Kuratorjum 367 z 29 XI. 1927 r. Nr. I-20068 27 i okólnik Kuratorjum 337 z 21 X 1927 r. Nr. 0-17854 27).
10 XII.	Wykaz godzin nadliczbowych do potrącenia za listopad.	Jak pod 15 I.
15 XII.	Sprawozdanie o obrotach na rachunkach bieżących.	Jak pod 15 I.
15 XII.	Sprawozdanie z akcji sadzenia drzew	Okólnik z 30 I. 1922 r. L. 807 I. (Dz. Urz. Nr. 13 poz. 127 i okólnik Ministerstwa z 17 IV. 1923 r. L. 5455 III. (Dz. Urz. Min Nr. 14 poz. 129).
18 XII.	Wykaz godzin instruktorów przy szkołach powszechnych.	Jak pod 18 I.
31 XII.	Wykaz szkół w powiecie z zaznaczeniem frekwencji według stanu z dnia 1 grudnia.	Wzór załączony do okólnika Kuratorjum 346 z 6 XI.X 1927 r. Nr. I-18773 27.
31 XII.	Zwrot list płacy za ubiegły miesiąc.	Jak pod 31 I.

W związku z powyższem i wydanemi przez siebie zarządzeniami P. P. Inspektorowie ustalą dla kierownictw szkół

TERMIN

SPRAWA

PODSTAWA

swego powiatu, terminarz spraw przedkładanych w stałych okresach, biorąc pod uwagę, z niewymienionych wyżej, konieczność przedkładania przez kierownictwa szkół.

- 7II. Odpisuprotokółuzwycieczajnego posiedzenia Rady Pedagogicznej z rozpatrzenia ogólnych wyników pracy w ciągu ubiegłego okresu zamierzeń na przyszłość oraz wyników klasyfikacji. Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 7XI. 1927 r. (Dz. Urz. Min. z 1927 r. Nr. 14 poz. 234 Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 11|12 poz. 102 z 1927 r.) oraz rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z 25 czerwca 1923 r. zawierające regulamin dla Rad Pedagogicznych (Dz. Urzędowy Ministerstwa z 1923 r. Nr. 13 poz. 109).
- Okolo 22|IV. za leżnie od feryj świąt wielkanočných Odpisuprotokółuzwycieczajnego posiedzenia Rady Pedagogicznej z rozpatrzenia ogólnych wyników pracy w ciągu ubiegłego okresu zamierzeń na przyszłość i t. d. Jak pod 7II.
- 7VII. Odpisuprotokółuzwycieczajnego posiedzenia Rady Pedagogicznej z rozpatrzenia ogólnych wyników pracy w ciągu ubiegłego okresu wyników klasyfikacyj, oraz wyboru podręczników szkolnych na rok przyszły. Jak pod 7II. oraz okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z 23|V. 1927 r. (Dz. Urz. Nr. 9 poz. 148) i 23|V. 1927 r. (Dz. Urz. Nr. 8, poz. 113 i okólnik Kuratorjum z 20|VI. 1927 r. O-8827|27 Dz. Urz. Kurat. Nr. 5|6 poz. 70).
- 7IX. Odpisuprotokółuzwycieczajnego posiedzenia Rady Pedagogicznej odbytego na początku roku szkolnego w sprawie zorganizowania wychowania i nauczania biegu życia szkolnego. Jak pod 7II.

TERMIN

SPRAWA

PODSTAWA

	go, podziału godzin podziału obowiązków jak dyżury, zarządzanie biblioteką pomocami naukowymi, wybór sekretarza i tp.	
15 IX.	Rozkładu godzin do zatwierdzenia.	Rozporządzenie Ministra z 30 V. 1926 r. (Dz. Urz. z 1926 r. Nr. 10 poz. 117).
22 XI.	Odpisu protokołu zwyczajnego posiedzenia Rady Pedagogicznej (jak pod 22 IV).	Jak pod 7 II.
Z końcem każdego miesiąca	Wykazu dzieci, które bez usprawiedliwionej przyczyny opuściły naukę szkolną.	Art. 25 Dekretu o obowiązku szkolnym z 7 II. 1919 r. (Dz. Urz. Nr. 2 poz. 2) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z 30 XI. 1922 r. w przedmiocie, rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu o obowiązku szkolnym na województwo wolińskie (Dz. Urz. Nr. 32 poz. 424).
	Równe, dnia 8 marca 1928 r. Nr. I-3417/28.	

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *K. Szelański*

Poz. 19.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

o komisjach weryfikacyjnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Osobom, pozostającym w służbie państwowej, w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, którym przysługiwało na podstawie ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429 do 436) prawo do zaliczenia do wyслуги lat czasu poprzedniej służby państwowej lub samorządowej w b. państwach zaborczych, względnie czasu pracy zawodowej, czas ten może być zaliczony do czasu służby, jeżeli zaliczenia na podstawie wyżej wymienionych ustaw nie dokonano.

no bez winy tych osób, oraz jeżeli osoby te zgłoszą swoje prawa w terminie do dnia 31 grudnia 1928 r.

Art. 2. Celem wykonania niniejszego rozporządzenia utworzone zostaną przy wszystkich władzach naczelnych komisje weryfikacyjne, których skład i tryb postępowania określi rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 3. Zaliczenie dokonane na podstawie niniejszego rozporządzenia wywiera te same skutki prawne, jak zaliczenie dokonane na podstawie ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429 do 436) z tym wyjątkiem, że nie daje prawa do dodatku za wysługę lat, oraz do różnicy uposażenia za czas do dnia 31 grudnia 1928 r.

Art. 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki, Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: J. Piłsudski, Minister K. Bartel, Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski, Minister Spraw Zagranicznych: August Zaleski, Minister Skarbu: G. Czechowicz, Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: Dr. Dobrucki, Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski, Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski, Minister Komunikacji: Romocki, Minister Robót Publicznych: Moraczewski, Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz, Minister Reform Rolnych Witold Staniewicz, Minister Poczty i Telegrafów: Bogusław Miedziński.

RUCH SŁUŻBOWY.

A. Kuratorjum.

Pan Minister W. R. i O. P. reskrytem z dnia 27 lutego 1928 r. Nr. O-Prez. 1340/28 przeniósł p. Kazimierza Cyganiuka asesora Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego z dniem 1 kwietnia 1928 r. na równorzędne stanowisko do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego.

Dnia 6/III. 1928 r. Nr. O-3080/28.

Pan Minister W. R. i O. P. reskrytem z dnia 16/XII. 1927 r. Nr. O. Prez. 6394/27 zamianował p. Jana Kornafla, księgowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego z dniem 1 stycznia 1927 roku, Naczelnikiem Rachuby Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego w VII. stopniu służbowym.

Równe, dnia 3.I. 1928 r. Nr. O-21264/27.

M i a n o w a n i a .

Nazwisko i imię	Data i numer nominacji	Miejscowość do której został mianowany	Powiat	Kierownik czy nauczyciel
Boniecka Marja	21.I. 1928 r. Nr. 1-20496.27	1 kl. w Czercy gm. Młynów	Dubno	naucz.
Wierzbowiczowa Hel. Aleks.	6.II. 1928 r. Nr. 1-1540.28	1 kl. w Bożkiewiczach g. Młynów	"	naucz. kontrak. naucz.
Demczuk Mikołaj	6.II. 1928 r. Nr. 1-1250.28	1 kl. w Lemieszowie g. Pódrbrzezie	Horochów	naucz.
Majewski Bazyli	1.II. 1928 r. Nr. 1-1416.28	2 kl. w Złaźnem gm. Derażne	Kostopol	naucz. kontrak. naucz.
Kalta Izaak	1.II. 1928 r. Nr. 1-1254.28	7 kl. w Stepaniu gm. Stepań	"	naucz.
Panzerówna Sala	6.III. 1928 r. Nr. 1-433.28	7 kl. w Bereznem gm. Berezne	"	naucz.
Ruszcakówna Czesława	20.II. 1928 r. Nr. 1-2336.28	2 kl. w Gruszówce gm. Lubitów	Kowel	naucz. kontrak. naucz. kontrak.
Martyniuk Ignacy	13.II. 1928 r. Nr. 1-1895.28	1 kl. w Godowiczach g. Maciejów	"	naucz. kontrak.
Maciukowa Milca	13.II. 1928 r. Nr. 1-1950.28	1 kl. w Jezioranach g. Nowy Dwór	"	naucz. kontrak.
Kuszykówna Stefania	9.II. 1928 r. Nr. 1-1733.28	7 kl. w Nowym Poczajowie gminy Poczajów	Krzemieniec	naucz.
Bałandówna Dominika	18.II. 1928 r. Nr. 1-2248.28	1 kl. w Szklinie g. Czaruków	Łuck	"
Barczuk Dymitr	27.II. 1928 r. Nr. 1-18439.27	1 kl. w Hawczycach g. Trościaniec	"	naucz. stały

M i a n o w a n i a .

Nazwisko i imię	Data i numer nominiacji	Miejscowość do której został mianowany	Powiat	Kierownik czy nauczyciel
Ks. Jarmołowicz Hipolit	12.II. 1928 r. Nr. 1-2943.28	7 kl. w Równem	Równe	naucz. rel. praw. naucz.
Doroszówna Joanna	31.I. 2928 r. Nr. 1-1121.28	2 kl. w Smorżowie g. Klewań	"	"
Olchowa Maria	21.I. 1928 r. Nr. 1-233.28	1 kl. w Witkowie gm. Hoszcza	"	"
Twardowski Tadeusz	10.II. 1928 r. Nr. 1-1750.28	7 kl. w Gródku gm. Gródek	"	naucz. stały naucz.
Farytówna Stefania	9.II. 1928 r. Nr. 1-1732.28	2 kl. w Topczy gm. Międzyrzec	"	"
Radowiczówna Olga	3.II. 1928 r. Nr. 1-1464.28	7 kl. w Międzyrzeczu g. Międzyrz.	"	naucz. stała naucz. kontr.
Kabacinska Janina	28.II. 1928 r. Nr. 1-2830.28	7 kl. w Równem.	"	"
Bielawski Hipolit	1.III. 1928 r. Nr. 1-2897.28	1 kl. w Janówce gm. Równe	"	"
Flakówna Zofia	13.II. 1928 r. Nr. 1-1816.28	2 kl. w Litowierzu g. Grzybowica	Włodzimierz	naucz.
Gawalkówna Helena Olga	11.II. 1928 r. Nr. 1-13728.27	1 kl. w Stanisławowie g. Olesk	"	"
Romanowska Honorata	7.II. 1928 r. Nr. 1-1668.28	3 kl. w Stęzarzycach g. Korytnica	"	"
Łabeńska Stefania	1.II. 1928 r. Nr. 1-826.28	3 kl. w Stęzarzycach g. Korytnica	"	"

M i a n o w a n i a

Nazwisko i imię	Data i numer nominacji	Miejscowość do której został mianowany	Powiat	Kierownik czy nauczyciel	
Linzmeier Jadwiga Marja	13.II. 1928 r. Nr. I-2068.28	1 kl. w Stawkach gm. Olesk	Włodzimierz	naucz.	
Daszkiewiczówna Irena	31.I. 1928 r. Nr. I-347.28	2 kl. w Stuble gm. Mizocz	"	"	
P r z e n i e s i e n i a					
Imię i nazwisko	Data i numer przeniesienia	Skąd miejscowość i powiat	Kierownik czy naucz.	Dokąd miejscowość i powiat	Przenies. na stan. naucz. kier.
Huziakówna Olga	4.II. 1928 r. Nr. I-2782.28	2 kl. w Malinie gm. Malin	naucz.	1 kl. w Wojnicy gm. Kniatinin	naucz.
Szczesiuk Mitrofon	22.II. 1928 r. Nr. I-2405.28	2 kl. w Gruszówce gm. Lubitów	"	1 kl. w Nowym Dworze gm. Nowy Dwór	"
Kowalczykówna Józefa	1.III. 1928 r. Nr. I-2479.28	2 kl. w Wisienkach gm. Rożyszcze	"	4 kl. w Rożyszczach gm. Rożyszcze	"
Trojanowa Nadzieja	31.I. 1928 r. Nr. I-576.28	2 kl. w Iwackowie gm. Zdołbica	"	1 kl. w Zahoroszczu gm. Zdołbica	"

Z w o l n i e n i a

Nazwisko i imię	Data i numer zwolnienia	Miejscowość w której pracował	Powiat	Kierownik czy nauczyciel
Taraszcuk Grzegorz	6.II. 1928 r. Nr. 1-1542,28	1 kl. w Wojnicy gm. Kniehinin	Dubno	nauczyciel anulow. dekret
Chrusciel Rudolf	24.II. 1928 r. Nr. 1-2696,28	7 kl. w Bereznem gm. Berezne	Kostopol	naucz.
Sakiewicz Igor	4.II. 1928 r. Nr. 1481,28	2 kl. w Myzowie gm. Siedliszcze	Kowel	"
Czerniachowicz Boleslaw . .	3.II. 1928 r. Nr. 1-1482,28	2 kl. w Uchowiecku gm. Lubitów	"	"
Ks. Markul Jan	10.II. 1928 r. Nr. 1-1641,28	7 kl. w Wiśniowcu g. Wiśniowiec	Krzemieniec	Prefekt
Szczesna Bronisława	2.III. 1928 r. Nr. 1-2825,28	7 kl. w Krzemieńcu	"	naucz.
Frankowska Zofja	27.II. 1928 r. Nr. 1-2710,28	1 kl. w Hawczycach g. Trościaniec	Luck	"
Witukowska Elżbieta	16.II. 1928 r. Nr. 1-2115,28	1 kl. w Szklinie gm. Czaruków	"	"
Kudelowa Felicia Wanda Zofja	3.II. 1928 r. Nr. 1-1681,28	7 kl. w Równem	Równe	"
Bielaszewski Aleksander . .	9.II. 1928 r. Nr. 1-1690,28	1 kl. w Turji gm. Werba	Włodzimierz	"
Klingbeil Mikołaj	11.II. 1928 r. Nr. 1-2005,28	2 kl. w Litowiezu gm. Grzybowica	"	"
Leonowicz Jerzy	11.II. 1928 r. Nr. 1-2006,28	1 kl. w Stawkach gm. Olesk	"	"

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA. KOMUNIKATY.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ogłasza konkurs na stypendja (częściowo urlopy płatne) dla osób pragnących się kształcić na nauczycieli przedmiotów pedagogicznych w zakładach kształcenia nauczycieli szkół powszechnych.

1. Kandydaci winni mieć ukończone studia akademickie i bądź to zdany egzamin magisterski, doktorski lub nauczycielski z jakiegokolwiek przedmiotu, bądź też winni być tak zaawansowani w zdawaniu tego egzaminu, że będą mogli skutecznie prowadzić studia pedagogiczne.

2. Kandydaci zakwalifikowani zobowiążą się do dwuletnich studjów pedagogicznych we wskazanym przez Ministerstwo uniwersytecie oraz po zdaniu odpowiednich egzaminów do czteroletniej pracy w zakładzie kształcenia nauczycieli szkół powszechnych wskazanym przez władze szkolne.

3. Kandydaci zakwalifikowani otrzymają stypendja zapewniające im utrzymanie, lub nominacje na stanowiska nauczycieli seminarjów i urlopy płatne na czas studjów.

Podania należy składać do dnia 1-go czerwca 1928 roku i kierować je do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — Departament Szkolnictwa Powszechnego — Bagatela 12.

Do podań, w których winny być również wskazane nazwiska i adresy dwóch osób, mogących udzielić opinii o kandydacie, należy dołączyć.

1. Dokumenty szkolne, lub uwierzytelnione odpisy tych dokumentów.

2. Własnoręcznie napisany życiorys, uwzględniający szczegółowo przebieg dotychczasowego kształcenia się.

3. Informacje, jakimi językami obcymi kandydat włada i w jakim stopniu.

Wobec tego, że jest przewidywane skierowanie kilku osób da dwuletnie studia pedagogiczne zagranicę (prawdopodobnie do Genewy, Wiednia, Hamburga lub Lipska), kandydaci, którzyby chcieli wyjechać zagranicę, winni to w podaniu zaznaczyć, wskazać, gdzie pragnęliby studjować i przytoczyć powody, które ich skłaniają do chęci wyjazdu na studia zagranicę i do wyboru danego miejsca studjów.

Dla ułatwienia pp. Dyrektorom i Kierownikom Szkół informowania i zachęcania młodzieży do wstępowania do Szkół Zawodowych, podaje się poniżej wykaz szkół zawodowych, istniejących na terenie Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego, czas trwania nauki i dane dotyczące warunków przyjęcia.

Typ szkoły	Z. p.	Nazwa szkoły	Miejscowość	Warunki przyjęcia	Czas trwania nauki	U W A G I
Średnia szkoła zawodowa	1	Państwowa Szkoła Miernicza i Drogowa. Wydziały: Mierniczy i Drogowy.	Kowel	4 klasy szkoły średniej ogólnokształcącej lub 7 kl. szkoły powszechnej ewentualnie ukończenie Szkoły Rzemieśl.-Przem. Ponadto wymagany jest egzamin wstępny z języka polskiego, matematyki i rysunków odręcznych	4 lata	Ukończenie wydziału mterniczego daje tytuł geometry 1-ej klasy, — wydziału drogowego, po odbyciu przepisanej praktyki, tytuł technika drogowego.
	1	Państwowa Niższa Szkoła Zawodowa Żeńska. Wydz. krawiecki i bielizniarski	Łuck	Ukończenie niższej szkoły zawodowej, daje możliwość uzyskania świadectwa czeladnika danego rzemiosła.		
	2	Szkoła Rzemieślniczo-Przem. Sejmiku Krzemienieckiego. Wydz. ślusarski i stolarski	Wiśniowiec	We wszystkich wymienionych szkołach zawodowych rok szkolny trwa 10 miesięcy, ferie wakacyjne—2 miesiące.	3 lata	
	3	Szkoła Rzemieślnicza P. M. S. Wydz. ślusarski i stolarski	Włodzimierz	Przy szkołach № № 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 istnieją internaty.		
Niższe szkoły zawodowe		4	Szkoła Rzemieślnicza P. M. S. Wydz. ślusarski	Zdobunów		Uczniowie Państw. Szkoły Murarskiej po ukończeniu szkoły, otrzymują świadectwa czeladników murarskich.

Ukończenie 4 klas szkoły powszechnej.

Typ szkoły	Nazwa szkoły	Miejscowość	Warunki przyjęcia	Czas trwania kursu	U W A G I	
Nizsze szkoły zawodowe	5	Szkoła Rzemieślnicza P. M. S. Wyzd. stolarski i kołodziejsko-kowalski.	Ostróg	Likonczenie 4 klas szkoły powszechnej.	3 lata	Rok szkolny rozpoczyna się 15 marca, zakończenie roku szkolnego 1 marca następnego roku. W ciągu 4 mies. zimowych (od listopada do lutego włącznie) odbywają się zajęcia teoretyczne reszta roku szkolnego przeznaczona jest na ćwiczenia praktyczne. Pod kierownictwem instruktorów uczniowie wykonują roboty budowlane zarabiając przytem na swoje utrzymanie. Przy szkole znajduje się internat.
	6	Szkoła Przemysłu Drzewnego Związ. Komunal. w Kostopolu Wyzd. stolarski i snycerski.	Kostopol			
	7	Szkoła Katolickiego T-wa Popierania Rzemiosł. Wyzd.: krawiecki i stolarski.	Łuck			
	8	Nizsza Szkoła Zawodowa Żeńska S.S. Opatrzności Bożej Wyzd.: haft i bielizniarstwo.	Dubno			
	9	Państwowa Szkoła Mursarska	Krzemieniec			
Nizsze szkoły zawodowe z język. wykład.	1	Nizsza Szkoła Zawodowa Żeńska T-wa Szerzenia pracy zawodowej i rolnej wśród Żydów "Ort" Od.: krawiecki i bielizniarski.	Kowel	Warunki przyjęcia i czas trwania nauki jak w innych niższych szkołach zawodowych.	2 lata	
	2	Szkoła Rzemieślnicza T-wa "Ort" Od.: krawiecki i stolarski.	Równe			
	3	Szkoła Rzemieślnicza T-wa "Ort" Oddział ślusarski.	Krzemieniec			

Typ szkoły		Nazwa szkoły	Miejscowość	Warunki przyjęcia	Czas trwania kursu	U W A G I
Nr. p.						
Szkoly Handlowe.		1	3 kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa P. M. S.	Luck	Ukończenie 7 klas szkoły powszechnej lub 3 klas szkoły średniej ogólnokształcącej.	3 lata
		2	3 kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa N. S. W.	Kowel		
		3	3 kl. Koedukacyjna Szkoła Handlowa P. M. S.	Równe		
Zawodowe Szkoły Doksztalcające (wieczorowe)		1	Szkoła Zawodowa Doksztalcająca P. M. S.	Dubno	3 lata (o ile uczeń posiada przygotowanie wstępne w zakresie 4 klas szkoły powszechnej)	W myśl obowiązującej ustawy o prawie przemysłowem, uczniowie i terminatorzy przed uzyskaniem świadectwa czeladnika muszą się wykazać świadectwem ukończenia szkoły zawodowej doksztalcającej. W związku z tem, zostały zorganizowane na terenie Kuratorjum Okr. Szkol. Wołyńskiego zawodowe szkoły doksztalcające (wieczorowe).
		2	" "	Kowel		
		3	" "	Krzemieniec		
		4	" "	Korzec		
		5	" "	Luck		
		6	" "	Zdolbunów		
		7	Szkoła Zawod. Doksztalcająca Związku Chrześcijańskich Rzemieślników.	Równe		
		8	" "	Włodzimierz		

Kuratorjum zwraca uwagę na rozesłaną przez Komitet Budowy Pomnika I Prezydenta Rzeczypospolitej ś. p. Gadyryela Narutowicza w Bielsku odezwę do szkół w sprawie zbierania składek na budowę pomnika w Bielsku. Zebrane składki należy przysyłać do P. K. O. na konto czek. 140.276 z zaznaczeniem na odcinku, że składki przeznaczone są na pomnik.

Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 7. III. 1928 r. Nr. 1-3125/28 uruchomiło Szkolne Schronisko Noclegowe w publicznej szkole powszechnej im. Staszica w Ostrogu.

Czy i jak organizować samorząd szkolny.

Tak zwana „walka o samorząd szkolny“, która swojego czasu rozbrzmiewała szerokim echem na zebraniach i konferencjach pedagogicznych, na łamach czasopism, budziła żywy oddźwięk i zainteresowanie w społeczeństwie, obecnie jak się przynajmniej zdaje—zbliża się ku końcowi. Idea zorganizowania samorządu w szkolnictwie zwyciężyła prawie zupełnie, jako oparta na założeniach uwzględnienia w wychowaniu młodzieży przygotowania jej do społecznego współżycia i współpracy, oraz uczynienia ze szkoły polskiej jednostki organizacyjnej, funkcjonalnie zależnej od procesu kształtującej jej życie wewnętrzne sił i kierunków w stosunkach socjalnych a zarazem wpływającej przez wychowane w szkole młode pokolenie na bieg, rozwój i układ sił społecznych w przyszłości.

Szkoła polska przestaje więc być odgradzonym murem chińskim od życia społecznego sztucznym tworem, przeznaczonym dla li tylko materialnego wykształcenia młodzieży t. j. udzielania jej pewnego zasobu wiedzy — ale, obok uwzględnienia szeroko pojętych celów formalnego kształcenia t. j. uszlachetnienia i wyrobienia sił psychicznych, ma być zarazem w przyszłości i podstawą dla wyrobienia u młodzieży uczuć i zdolności społecznych przez należyście zorganizowane życie samorządowe w szkole.

Próby zorganizowania samorządu spotykamy dziś w wielu zakładach, ale rzecz dziwna wślad za tem spotykamy również niejednokrotnie skargi, że „samorząd się nie udaje“ a najczęściej sami przy obserwowaniu młodzieży dochodzimy do wniosku, że mimo sklepików i kooperatyw uczniowskich, mimo szumnych napisów o „gminach“ w klasach szkolnych i powodzi kółek samokształceniowych, wyrobienie społeczne u młodzieży pozostaje nikłe, orjentacja w zagadnieniach organizacji życia zbiorowego żadna, a przejawy pracy nad sobą, pogłębienia własnego charakteru przez pracę społeczną, wzrost poczucia

odpowiedzialności jednostki za swe czyny, jej organiczny związek z życiem daje się dostrzec tylko w niesłychanie rzadkich wypadkach. Mimowoli nasuwa się też uwaga, czy do wyrobienia wyżej wymienionych wartości przyczynia się w jakimś stopniu samorząd szkolny, czy też i bez jego istnienia samą siłą rzeczy u pewnej grupy młodzieży wystąpiłyby dane cechy i pierwiastki. A jednak nie idzie nam przecież dziś o to, aby szkoła współczesna wydawała minimalną liczbę „arystokratów ducha” przeznaczonych w przyszłości do ciągnięcia za sobą szeregu tłumu biernych mas, ale idzie o wyzyskanie jak najbardziej umiejętne i celowe wszystkich, tkwiących w najszerszych grupach sił, o przekształcenie biernego elementu w element czynny, świadomy, o potężnej skali energii twórczej, skierowanej i zużytkowanej do podniesienia i uszlachetnienia człowieka i kultury, jaką on stwarza. Jeżeli więc życie samorządowe ma mieć i spełnić określony cel, to w pierwszym szędcie celem tym będzie umożliwienie na polu organizacji samorządowych rozwoju zainteresowań i instynktów społecznych naszej jednostki, bez względu na to, czy w życiu szkolnym rosi ono miano „prymusa”, czy „ucznia ostatniego”, gdyż zarówno jeden, jak i drugi typ zajmie w przyszłości pewne stanowisko społeczne. Współczesne kierunki myśli pedagogicznej starają się ten problem „demokratyzacji” wychowania, a tem-
samem najracjonalniejszego zużytkowania całego kapitału sił ludzkich, rozwiązać drogą zmian i prób w zakresie metod nauczania (metoda daltońska), ale narażone są to dopiero eksperymenty próbne w tej dziedzinie, podczas gdy dziedzina życia samorządowego stanowi już otwarte pole, które może być przyjęte, jako punkt wyjścia w każdej szkole, bez względu na warunki jej bytu i środki pomocnicze.

Przy organizacji samorządu szkolnego istnieje jednak pierwsze, zasadnicze pytanie, dotyczące stworzenia **podstawy** do budowy i rozwoju skryształizowanego w formy organizacyjne samorządu.

Przed budową tej podstawy t. j. stworzeniem podłoża, na jakim może rozwijać się życie samorządowe, niema mowy o odpowiednich wynikach samorządu. Bez spełnienia tego warunku pozostanie on martwą literą przypadku, mody czy pozy, pozbawioną wpływu i znaczenia wychowawczego. Praca nad budową „podstawy” może trwać całe tygodnie, a nawet miesiące, ale musi być oparta na skoordynowaniu wszystkich wysiłków grona nauczycielskiego w celu wyrobienia u młodzieży aktywnego ustosunkowania się do zagadnień życia zbiorowego, oraz uświadomienia sobie potrzeb organizacji społecznej i jej znaczenia dla życia jednostki i ogółu.

Powyższe założenie w pracy wychowawczej odsuwa na plan dalszy jej efektywne, błyskotliwe i t. zw. „szerokie a górne” płaszczyzny, natomiast wymaga uwzględnienia problemu sto-

sunku szarej, przeciętnej masy ludzkiej, do szarego, codziennego, „przeciętnego“ bytu. Nauczyć patrzeć i bystro obserwować ten szary, przeciętny, codzienny byt człowieczy, nauczyć rozumieć, iż na niego składa się wysiłek zbiorowy rozpiętość i siłę stosunków gospodarczych, powiązać rozwój etyki społecznej u młodzieży z wiadomościami, opartymi na konkretnych, życiowych przykładach i doprowadzić do tego, by siła przesłanek rozumu i serca była tak wielką, aby decyzja u danej jednostki, odnośnie co do zajęcia przez nią stanowiska w życiu społecznym wypadła w skali możliwie najwyższej w rozumieniu ideałów etycznych dostępnych naszej epoce — jest i winno być zasadniczą treścią pierwszego etapu pracy nad organizacją samorządu. Wyniki tej pracy stanowią 75% gwarancji, że samorząd wypełni swoje zadanie. Drugim dopiero etapem będzie moment właściwy po wzbudzeniu u młodzieży pędu wewnętrznego — moment, który winien być organizacją woli zbiorowej w formy stałe — daniem młodzieży pola do uzewnętrznienia swoich dążeń, z kierunkową działanią tak obmyślaną, aby na tem polu młodzież nauczyła się walczyć z trudnościami rozwiązania problemów życia zbiorowego i wykazała rzetelność i rozwój wysiłku w zakresie myśli czynu. Jeżeli w drugim momencie t. zw. „założenia samorządu“ nauczyciel winien stać na boku a z roli kierownika zmienić się we współpracownika, to w pierwszym on ma być tą siłą twórczą, która ma rozbudzić ognisko życia zewnętrznego u młodzieży. Nie uczyni zaś tego przez żadne tyrady deklamatorskie, ani patetyczne i szumne kazania o „miłości ojczyzny, ukochania bliźniego“ etc., które młodzież dobrze powtórzy, a nawet pięknie przepisze, ale ich do głębi nie przeżyje, jeżeli się przedtem ten ruchliwy, żywy a bystry element, jaki ona przedstawia, nie zawróci umiejętnie do najważniejszego źródła poznania rzeczy t. j. do realnego, konkretnego, rzeczywistego życia.

Pierwszą drogą będzie tutaj zwrócenie uwagi młodzieży na **poznanie zasadniczych potrzeb życia ludzkiego i warunków bytu**, co zazwyczaj nieprawdopodobną lekkomyślnością bywa w szkole cofane na plan dalszy, podczas gdy na plan najbliższy wysuwa się t. zw. „aspiracje duchowe“ — względnie analizę abstrakcyjnych pojęć, które odgrywając dodatnie znaczenie u jednostek o silnie rozwiniętym życiu wewnętrznym przez danie im pewnej sumy pobudek, — u przeważnego ogółu młodzieży wyrabiają szkodliwą frazeologję, mętny chaos pojęć a w rezultacie pretensjonalne próżniactwo, nieuctwo i kompletną niezdolność życiową. Jeżeli zaś t. zw. „potrzeby i warunki życia człowieka“ w szkołach zagranicznych (Dewey, Decroly) tworzą specjalną grupę przedmiotów naukowych, to my w naszych szkołach musimy raz wreszcie odstąpić od modły wprowadzania wniosków o życiu istot ludzkich poprzez przy-

mat ekspresyj literackich a sięgnąć pełną dłońią po przykłady z przebogatej skarbnicy realnego życia. Ten „problem chleba”—jak określa Henderson—musi stać się ośrodkiem naszej pracy wychowawczej i dlatego to należy wcześniej w świadomości młodzieży wyrobić uświadomienie sobie nietylko znaczenia przyrody, jako źródła bogactw i wartości, ale również **znaczenia pracy ludzkiej**, jako czynnika zasadniczego w wytwarzaniu warunków życiowych. Czynniki ten powinien być przez dzieci doceniany przy obserwacji wszystkich źródeł produkcji, jakie im wskaże nauczyciel od najprymitywniejszego warsztatu pracy rolnika czy robotnika, aż do najbardziej skomplikowanej organizacji fabryk, przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych. Tylko drogą **zaobserwowania i zebrania wniosków**, mierzących warunki, rozmiar pracy ludzkiej w współczesnej dobie i porównania z warunkami, pracą i jej organizacją w dziejowym procesie przeszłości może inyśl dziecka dojść do jasnego uświadomienia sobie dorobku pracy ludzkiej i zrozumienia w miarę i stosownie do swego rozwoju faktu, że w danym odcinku historii własnego społeczeństwa jest i musi ono samo być siłą, która wzamian za otrzymane wartości winna oddać inne, jeżeli chce być produktywnym pracownikiem, oraz jeżeli głoszone przez niego hasła etyczne mają mieć pozytywne znaczenie. To obudzenie w młodzieży t. zw. **poczucie odpowiedzialności społecznej** winno być pierwszym celem pracy wychowawców.

Jednym z największych błędów popełnianych zarówno przez wychowawców jak i rodziców jest bowiem oparcie wychowania dziecka na illuzorycznym odsunięciu umysłu dziecka od zagadnień praktycznego życia w krainę czystego idealizmu, ześrodkowanego jednak zazwyczaj stokroć więcej w głoszeniu dogmatów, niż pełnienia istotnie dobrych uczynków, podczas gdy każda istota ludzka musi pamiętać, że jest członkiem społeczeństwa, z jego dorobku korzysta i dług swój spłacić winna. Dlatego ideały życiowe młodzieży miałyby być obniżone, jeżeli ona nauczy się od najmłodszych lat zdawać sobie sprawę z tego, ile pracy ludzkiej kosztuje jej pożywienie, mieszkanie, utrzymanie i nauka, jeżeli dojdzie do przekonania, że każdy dzień przez nią zmarnowany lekkomyślnie jest kradzieżą obcego zdrowia, życia i mienia, za co ona winna ponosić odpowiedzialność? Aby jednak te fakta młodzież zrozumiała, musi sama zaobserwować rozmiar i wytwórczość pracy człowieka drogą bezpośrednich badań placówek i warsztatów.

Po obserwacji warunków życia i pracy **człowieka** nie mniej ważne znaczenie posiada zwrócenie ze strony nauczyciela uwagi na znaczenie organizacji pracy (jej podział), środki techniczne, ułatwiające ją (rozwój techniki) i na znaczenie zasady **współdziałania** w życiu zbiorowym. Omawianie tej zasady jest zarówno w naukach humanistycznych jak przyrodniczych

cofnięte na plan ostatni — podczas gdy szczegółowo i drobniawo omawia się zasady, dzieje a często nawet całą ideologię współzawodnictwa tak, że oszołomiona masą przykładów niezrównoważonych przeciwnymi argumentami młodzież dochodzi do wniosku, że jedynie ta zasada winna święcić odpowiednie tryumfy w życiu przyrody i człowieka, jako jej członka. Jakże więc potem ma ona zasadę współpracy uczynić kręgosłupem swego działania na terenie samorządu, osią swoich myśli i uczuć? Czy w tych warunkach stworzony samorząd szkolny nie jest czemś, co „łaskawe losy“ zesłały, a na co z półuśmiechem niedowierzania patrzy zarówno młodzież jak i nauczycielstwo — czy może on być kuźnią nowych wartości i nowych ideałów, korzeniami sięgającymi w życie rzeczywiste, jak również terenem, który ma wydać nowego człowieka, twórcę nowych zasad etycznych? A zasad tych nie zbuduje się na obudzeniu u młodzieży sentymentalnego liryzmu nad „niedolą ludzką“, ale na oparciu jej wychowania na zagadnieniach ekonomicznych, nauczania jej kojarzenia bytu jednostki z bytem społeczeństwa, uzależnienia rozwoju całokształtu kultury ogólnoludzkiej od najintensywniejszego współdziałania jednostek. Dopiero, gdy materiał **obserwacyjny** zostanie należycie przyswojony i zaobserwowany, przemyślany i ugrupowany, należy poprzeć wnioski rozbudzeniem **emocjonalnych** pierwiastków, tkwiących w duszach młodzieży. Gdy zaś suma obserwacji, zagadnień i uczuć odnośnie co do życia i wzajemnych stosunków ludzi będzie u młodzieży tak silna i potężna, że intensywność płaszczyzn psychiki skupiających ją zadrga pełnym nurtem potężnego życia, należy umiejętnie nawrócić zainteresowania i bieg myśli młodzieży do jej własnego życia, pokazać jej w szkole warsztat pracy próbnej, ale związanej z całokształtem stosunków społecznych, zaakcentować, że starsze pokolenie widzi i widzieć chce w młodzieży nie dopiero po skończeniu zakładu, ale już w obecnej chwili ucześnieństwa przez nią do szkoły współpracowników o pełnej odpowiedzialności społecznej i dlatego proponuje jej organizację samorządu szkolnego dla samodzielnego wypróbowania skali wydajności pracy i wysiłków w jak najszerszym zakresie, oraz metod organizacji pracy w/g form, które sama młodzież z pomocą tylko nauczycielstwa ustali i wybierze. Wtedy rozpocznie się okres prób, pomyłek, wahań, rozczarowań, ale zarazem najpiękniejszy okres wysiłku twórczego ze strony młodzieży, jako okres próby przetworzenia szkoły w placówkę „życia“ a nie martwej litery, jako okres borykania się młodzieży z rozwiązaniami zagadnień nie tylko ekonomicznego ale moralnego znaczenia, co powinno być ostatecznym celem pracy wychowawczej. Może też z zwrostem uświadomienia młodzieży znaczenia każdego momentu, oddanego przez się wzamian za otrzymane wartości,

lub zmarnowanego lekkomyślnie, zgaśnię powoli tragiczna a ponura dla obu stron groza dwójek i egzaminów, w atmosferze które odbywa się jeszcze praca w obecnej szkole polskiej, a wytworzyć zdołamy u naszej młodzieży swoistą etykę, ów „imperatyw kategoryczny“, który będzie naturalnym wynikiem jej samodzielnych wniosków, nabytych drogą gruntownego przemyślenia i głębokiego odczuwania. Jeżeli moglibyśmy to osiągnąć, to znaczyłoby, że samorząd szkolny przestał być fikcją i modą, ale stał się czynnikiem pierwszorzędno, społecznego znaczenia, przygotowując produktywnych, myślących i **istotnie moralnych** ludzi, jako pracowników i organizatorów życia zbiorowego na nowe jaśniejsze, słoneczne, pozbawione niedoli i bezsilnego bólu nad nędzą bytu człowieka—„jutro“.

T R E Ś Ć

№ 2 (43) Dziennika Urzędowego Kuratorjum O. S. W.

Poz.	12. Sprzątanie sal szkolnych	str.	56.
„	13. Zakończenie okresu pracy na kursach dla dorosłych		56.
„	14. W sprawie akcji na powodzian		59.
„	15. Składki na Fundusz Olimpijski		61.
„	16. Wydawanie legitymacji urzędniczych		61.
„	17. Roczny kurs nauczycielski		62.
„	18. Terminarz czynności		63.
„	19. Rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej o komisjach weryfikacyjnych Ruch służbowy. Komunikaty. Czy i jak organizować samorząd szkolny.		65.

Prenumerata roczna wynosi **złoty 6**, półrocznie **zł. 3**.
Nr. pojedynczy **60 groszy**. Podwójny **1 zł. 20 gr.**

Prenumeratę należy wpłacać czekiem P. K. O № 30365.

Adres Redakcji i Administracji: **Równe, Woł. Kuratorjum.**

Drukarnia Polska w Równem, ulica Piłsudskiego 13.